




succulenta

Jrg. 2022 - 02

Februari 2022

afdeling eindhoven

bestaat nog steeds

afdelingsnieuws

Bestuur Succulenta afdeling Eindhoven

Voorzitter:

Roelof Salters, Bar.v.Wijnbergenplantsoen 5, 5581GR Waalre

Tel.: 040 – 2230101

E-mail: salters@xs4all.nl

Secretaris

Jan van Dijk, Wilde Wingerd 16, 5708 DC Helmond

Tel.: 06 – 49732431

E-mail: jahvandijk@yahoo.com

Penningmeester:

Willem Burger, Kwartel 8, 6026 EV Maarheeze,

Tel. : 0495 - 592473

E-mail: willem.burger@hetnet.nl

jaarcontributie afdeling € 17,= te voldoen via
afdelingsgironummer **NL15 INGB 0000 2853 18**
t.n.v. **Penningmeester Succulenta afd. Eindhoven.**

=====

Succulenta, afdeling Eindhoven komt (normaliter) elke **2^e maandag** van de maand om 19.30 uur bijeen in Wijkgebouw **De Hoeksteen**, Gerretsonlaan 1A, 5624 JL Eindhoven. **Telefoon: 040-2372448.**

Redactie Afdelingsnieuws:

Henk Damsma, E-mail: henk.damsma@freeler.nl

Monique van Vroenhoven, corrector

VERGADER AGENDA 2022

ONS PROGRAMMA VOOR DE KOMENDE TIJD:

Dit zijn de data (deels naar verwachting):

10 januari : bijeenkomst afgelast

14 februari : jaarvergadering afgelast; schriftelijke reactie(s) van alle leden op de reeds verzonden jaarstukken wordt als wenselijk gezien.

14 maart : lezing Paul Theunis, indien....

11 april

9 mei

13 juni

juli en augustus vakantie

12 september

10 oktober

14 november

12 december

Jan van Dijk

=====

Beste mensen,

Over de bijeenkomst van a.s. maandag 14 februari:

Bij sommige mensen bestaat er, ondanks hoopvolle verwachtingen, nog enige aarzeling. Daarbij komt dat we maandag - buiten de bespreking van de verslagen over een tamelijk beperkt gevuld jaar- geen aanvullend programma voorhanden hebben.

Om die reden hebben we besloten om komende maandag nog niet bij elkaar te komen. We doen het net als vorig jaar. Ieder heeft al de stukken voor de jaarvergadering gekregen.

Als daar vragen of opmerkingen over zijn, kunnen die aan mij, Roelof of Willem worden doorgegeven. We komen daar een van de volgende bijeenkomsten op terug en stellen ze dan formeel vast.

14 maart komen we dan wel bij elkaar met als gast Paul Theunis met
"Dwalen door de Atacama.

En verder 11 april met als gast Nico Uittenbroek met van A tot Z Vetplanten en Cactussen. Maar daarover komt later meer informatie.

Ter overweging geef ik nog het volgende mee: We bestaan dit jaar als afdeling 70 jaar. ○
Op welke manier kunnen we daar speciaal iets mee doen? Kom maar met ideeën.

Overigens begroeten we 14 maart ook een nieuw afdelingslid.

Richard Boutier kwam zo'n 30 jaar geleden naar bijeenkomsten in Veldhoven. Woont daar nog en is weer begonnen met succulenten. Hij weet de weg en is welkom.

De ledenlijst per 1-1-2022 is per e-mail reeds toegestuurd

Tot nader contact

Jan van Dijk

○ Dit is een abuis. In **2021** bestond de afdeling 70 jaar !
En,..... dat heeft het gehele jaar op de voorpagina gestaan
van ons afdelingsnieuws. 't Was moeilijk te lezen. (Red.)

De nieuw te determineren plant, 1^e kwartaal 2022.



Bij de foto's toch ook nog wat informatie. Dit is duidelijk een vetplant en het geslacht komt m.i. te weinig aan bod op onze clubavonden. De plantjes op de foto zijn wel te vinden in Afrika, maar (voor zover mij bekend) niet in Zuid-Afrika. 't Is een plant die wel bekend was bij de bekende engelse botanist N.E.Brown (1849 –1934). Hij trouwde indertijd met de dochter van Cooper. Haar vader was ook botanicus en Brown & Cooper samen wisten heel veel van deze planten. De soort bloeit normaliter geel. De topvlakte is voorzien van vele grijsgroene vlekjes. Van het determineren zal waarschijnlijk niemand een punthoofd krijgen, oftewel ook hiervan lijkt het eenvoudig de goede naam te vinden.

Het is overigens een unieke soort! Dus verheug ik me op veel inzendingen...

Prijzen zijn nog niet bekend (misschien bespreken op de jaarvergadering?).

Wel **succes gewenst!**

Oplossingen met eventueel mooie zoek- en vind-verhalen voor 1 april 2022 sturen naar: henk.damsma@freeler.nl

✂✂ ✂✂ ✂✂ ✂✂ ✂✂ ✂✂ ✂✂ ✂✂



Reportage Cariben

Bonaire kent prachtige unieke West-Indische parkieten, vleermuizen en Sabalpalmen, maar hun bestaan staat onder druk



Biologe Daniela Simal in de grot die een kraamkamer is voor vleermuizen. Deze dieren zijn weer cruciaal voor de bevruchting van 's nachts bloeiende zuilcactussen.

Fotobeeld: [Jeannette van Ditzhuijzen](#)

Wie de biodiversiteit van Nederland onderzoekt, kan niet om Caribisch Nederland heen. Daar ligt de grootste biodiversiteit met tientallen unieke (onder)soorten die alleen op deze eilanden voorkomen. **Maar bedreigingen liggen op de loer.....**

Op het terras van de Bonairiaanse biologen Fernando Simal en dochter Daniela laten zich 's ochtends vroeg een suikerdiefje en een trio West-Indische parkieten zien. Beide vogels zijn net even anders dan hun soortgenoten op Aruba en Curaçao, en dus uniek voor Bonaire. Het eiland (288 km²) heeft 29 van die endemische soorten en ondersoorten. Europees Nederland telt er een schamele twee: ondersoorten van de vuurvlieder en de woelmuis. Wanneer de parkieten luid krijsend wegvliegen, biedt dat een idyllisch plaatje, maar hun bestaan staat wel onder druk. Parkieten, en andere vogels zoals de lokale papegaai, de lora (*Amazona barbadensis*), eten namelijk vruchten van onder meer cactussen. Die worden weer bevrucht door vleermuizen. Althans, als die cactussen niet door bulldozers worden platgewalst voor (toeristische) ontwikkeling, wat regelmatig gebeurt. Dan hebben zowel de vogels als de vleermuizen een probleem.

Herstel van vegetatie

Daniela Simal rijdt ons in de jeep van de Caribbean Speleological Society (Caribss) naar het Bonaire Caves and Karst Park. Hier beschermt Caribss een deel van de tweehonderd grotten, de vegetatie en de vleermuizen. Ze opent het hek van het natuurreserveaat dat is omheind tegen loslopende en vraatzuchtige geiten. “Daardoor krijgt de speciale vegetatie de kans om te herstellen. Bomen die op de karstondergrond groeien zijn dunner en kleiner dan elders, omdat hier minder aarde te vinden is.”

Simal gaat voorop in het zogeheten droog tropisch bos. Het biedt amper schaduw en de zon brandt ongenadig. De grond is de uitermate oneffen en puntig. Ontspannen wandelen is er niet bij, temeer daar we regelmatig op pijnlijke wijze in aanraking komen met de Spaanse Juffer. Deze lage cactus heeft intens gemene stekels, die meedogenloos door je broekspijpen priemen.

Vaak zijn de cactussen bezaaid met bijenkorfjes, inheemse slakjes *Cerionuva bonairiensis* die als voedsel dienen voor andere dieren.

Simal: “Op eilanden heb je snel endemische soorten. Ze kunnen niet weg en daardoor evolueren de groepen los van elkaar en krijg je soorten die net anders zijn dan op andere eilanden.” Al pratend staat ze stil bij de ingang van een grot waarin water staat. “In sommige grotten kun je zwemmen”, vertelt ze. “In dat water leven onder meer endemische zoetwaterkreeftjes.”

Kraamkamer voor langneusvleermuizen

Maar haar passie zijn de vleermuizen, dus lopen we door naar een volgende grot die een kraamkamer is voor langneusvleermuizen, *Leptonycteris curasoae*, een regionale endem en langtongvleermuizen: de *Glossophaga longirostris elongata*. Deze nectareters zijn cruciaal voor de bevruchting van 's nachts bloeiende zuilcactussen. Zeker in droge tijden zijn vogels zoals de lora en de parkiet afhankelijk van deze cactusvruchten.

“Daarom is bescherming van de vleermuizen belangrijk”, legt Simal uit. Zelf heeft ze daaraan meegewerkt door in de grotten metalen kabels aan te brengen. Vleermuizen kunnen er nog wel uit, maar de mens kan er niet meer in. Want nieuwsgierige toeristen die voor de soms fraaie stalagmieten en stalactieten komen, verstoren de overdag slapende dieren en vormen daarmee een serieuze bedreiging. “Om die reden heeft Caribss de lokale gidsen een cursus gegeven, zodat ze verantwoord met grottenbezoek omgaan.”



Foto: Ouirijn Coolen

Van deze inheemse palm zijn op Bonaire nog maar 25 volwassen exemplaren over.



Kadushi di pushi cactus *)

Foto : Quirijn Coolen

*) als wetenschappelijke naam wordt de naam *Cereus repandus* (L.) Mill 1768/GD gebruikt. (Red.)

Er zijn meer van die omheinde natuurreservaatjes, waar inheemse bomen van Bonaire, zoals de Sabalpalm, een tweede kans krijgen. Planten- en bomenkenner Quirijn Coolen heeft zich opgeworpen als de beschermer van deze enige inheemse palm, waarvan nog maar 25 volwassen exemplaren over zijn. “Om de verdere teruggang van de populatie door geitenvraat te stoppen, hebben we met geld van het Montgomery Botanical Center in Florida een deel van deze palmen, jong en oud, omheind. Zo kunnen de jonkies uitgroeien en de oudere exemplaren kunnen zich onbelemmerd uitzaaïen.” Net als bij het grottenpark gaat het hier om een eerste fase: beide parken moeten op den duur worden uitgebreid.

De droge seizoenen duren langer

Actie in de vorm van omheining en herbebossing is dringend nodig. Ook vanwege de klimaatverandering, die op Bonaire echt merkbaar is. Coolen: “De droge seizoenen zijn droger en duren langer. En we hebben vaker in heel korte tijd zeer zware regenbuien. Voor bomen is dat behoorlijk heftig, die hebben liever regelmatig een beetje water. We zien dan ook dat er door droogte geregeld een volwassen palm uitvalt. Daarom moeten we nu actie ondernemen; als je tien jaar wacht, kost het je nog meer moeite om deze Bonairiaanse palmen te behouden.”

Coolen vertelt dat Bonaire ondanks het grote aantal endemen te weinig diversiteit heeft. Dat komt door toenemende bebouwing en – alweer – geitenvraat. Cactussen en vruchtbomen leggen het loodje waardoor maar een paar boomsoorten overblijven. “Die dragen op hetzelfde moment vruchten en de rest van het jaar is er voor bijvoorbeeld lora’s weinig te halen. Dus gaan ze op zoek naar eten in particuliere tuinen, waar mensen ze verjagen of doodschieten. Daarom moeten we echt meer diversiteit creëren met bomen die op verschillende tijdstippen vruchten geven.”

Behalve de deels omheinde grotten en Sabalpalmen zijn op het eiland meer stukken grond omheind en herbeplant. Kwekerij Tera Barra (nummer 68 in Trouws Duurzame 100) bijvoorbeeld, waar Johan van Blerk met zijn vrijwilligers na tien jaar al een groene oase heeft gecreëerd. “We dachten dat we hier duizenden bomen moesten uitplanten, maar doordat de vogels zaden uitpoepen en er geen geiten meer zijn, komt er ook van alles spontaan op. Dat trekt weer vlinders en insecten aan en andere vogels.”

Prompt fladdert voor onze ogen een groene kolibrie, die zich tegoed doet aan de bloemen van de verschillende bomen.

Biodiversiteit in een notendop.

Bes-eilanden willen Haagse aandacht

De Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) sprak onlangs haar verontrusting en teleurstelling uit over het Haagse gebrek aan aandacht voor de gevaren waaraan de Bes-eilanden (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba) blootstaan. “Caribische Nederlanders krijgen het eerst te maken met de klimaatcrisis”, zei DCNA-directeur Tazio Bervoets aan de vooravond van de Klimaatconferentie in Glasgow.

Het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) voorspelt voor het Caribisch gebied een stijging van de luchttemperatuur met 1,4 graden Celsius. Dit zal leiden tot 5 à 6 procent minder regen en een toename van extreme weersomstandigheden. Ten gevolge van thermische uitzetting van water en het smelten van gletsjers kan de zeespiegel 0,5 tot 0,6 meter stijgen.

Voor de koraalriffen met hun enorme biodiversiteit krijgen als gevolg van hogere watertemperaturen met massale koraalverbleking te maken.

++++=====++++=====++++=====++++=====++++=====++++=====++++=====++++

Vanwege auteursrecht:

Voor publicatie van bovenstaand artikel in ons Afdelingsnieuws, dat op 30 november 2021 gepubliceerd werd in het dagblad **TROUW**, is tevoren toestemming gevraagd per e-mail via copyright@trouw.nl

Betreffende dit artikel is daar positief op gereageerd (toestemming).

Inmiddels is er nog weer een artikel geschreven in TROUW en het lijkt erop dat er meer artikelen zullen volgen, mede dan wel vooral gezien de zorgen die er zijn t.z.v. NATUURBEHOUD. Het dagblad Trouw is dagelijks op internet in te zien.

(Red. : Henk Damsma)

Terug van weggeweest... (foto's en tekst : Roelof Salters)

In **2016** vond ik voor het eerst een *Peniocereus greggii* "in het wild", dankzij het feit dat er een grote bloemknop aan zat. Zonder die knop is het net een dode tak, en vind je hem vrijwel nooit. Ik vond hem onderweg tijdens een lange dagtrip, dus ik kon niet 's-nachts even terug om te kijken of de knop van deze nachtbloeier die nacht zou openen. Hij groeide recht onder het prikkeldraad, dus relatief gemakkelijk terug te vinden. In latere jaren stopte ik altijd bij die vindplaats, maar zag er helaas geen knop meer aan.



Foto 1A : *Peniocereus greggii* (Engelm.) Br. &R. in **2016**

Totdat ik in 2019 zag dat er een splinternieuw hek geplaatst was, en "mijn" *P.greggii* dat niet overleefd leek te hebben. Afgelopen december echter kon je sinds lange tijd weer naar de VS, een gelegenheid waar ik onmiddellijk gebruik van heb gemaakt. Ondanks het feit dat het nu niet bepaald het ideale seizoen is voor cactusliefhebbers. Wie schetst mijn verbazing toen ik weer eens zorgvuldig de (ex-?) vindplaats van "mijn" *P.greggii* inspecteerde : er was nu, 2½ jaar later, een nieuwe scheut zichtbaar. Deze plant is taaier dan ik dacht!

Als je niet weet dat je op die plek zo'n plant zou kunnen vinden, zie je die nooit... Nu afwachten of ik er ooit nog een bloem(knop) aan zal kunnen zien. Vindplaats is in de berm van de weg van Marathon naar Big Bend National Park in Texas.



Bloemknop van *Peniocereus greggii* , ietwat uitvergroot

Nieuw hekwerk : Foto April 2019



Nieuw hekwerk en een nieuwe scheut van *P. greggii* : dec. 2021.é

De bestelde zaden van de zaaiwedstrijd 2022 zijn helaas nog niet binnen
Maar morgen of komende week misschien wel. Nog even wachten dus!
(info M/W van Vroenhoven)

=====

Aandacht wordt gevraagd door onze voorzitter voor de zaailingen van 2021!
Of wat daarvan over is. In deze tijd van het jaar is er vaak (de meeste) uitval.
De redenen kunnen divers zijn (zelfs met alle zaaipotjes in één bak).
Probeer daarover te rapporteren aan **Roelof** na resultaat analyse
(ook getalmatig).

We willen echt meer inzicht krijgen betreffende GOEDE NAZORG.

Zijn e-mail adres is onveranderd: salters@wxs.nl

(Red.)

GOED NIEUWS:

Inmiddels zijn er een aantal inzendingen binnen gekomen (waaronder ook met de goede naam) betreffende de “ te determineren plant” van het 1^e kwartaal. Een fraaie kans om op de avond van de geannuleerde jaarvergadering die avond dus te gebruiken voor determinatie ?

Henk D.